

Nr 517.

Av herr Lundberg, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 101, med förslag till förordning om ändring i vapenförordningen den 10 juni 1949 (nr 340).

I Kungl. Maj:ts proposition nr 101 med förslag till ändring av vapenförordningen föreslås, att prövningen om tillståndsgivningen skall ändras. Departementschefen anför även, att vapenförordningens huvudsyfte är att hindra missbruk av skjutvapen, samt att tillstånd att inneha skjutvapen meddelas endast för *enskild* person, som finnes vara i behov av vapnet och skäligen kan antagas ej komma att missbruka det. Någon definition av uttrycken »behov» och »missbruk» av skjutvapen göres icke, och detta har fört till att vapenförordningen gjorts till ett komplement till jaktlagen.

Vapenförordningens tillkomst motiverades av att den skulle vara ett skydd mot farliga element bland folket vid krig eller krigsfara. Den gemensamma beredningen av propositionen nr 101 av cheferna för inrikes-, försvars- och finansdepartementen talar även för att vapenförordningen avser en kompletterande militär skyddslag och att den icke är ett komplement till jaktlagen.

Då lagens praktiska tillämpning trots detta blivit ett medel att skydda jaktmonopol, där jaktklubbar och jaktvårdskonsulenter haft bestämmanderätten, har själva grunden för lagen spolierats. Licensgivningen är knuten till det antal hektar jaktmark, som den licenssökande kan prestera. Anhängare av diktatursträvanden inom ett för landets försvar viktigt område har enligt uppgift, efter hektarsintyg av en likasinnad ordförande i en jaktklubb, kunnat få licens för vapenköp; jaktvårdskonsulenten torde ha tillstyrkt licensen enligt hektarsprincipen. En annan person som förutom ett äldre gevär önskade förvärva ett nytt sådant nekades tillstånd, men sedan licensen överförts på hustrun och intyg på lämpligt antal hektar jaktmark företetts, beviljades licensen, och de två gevären var säkrade. En annan person, som ur olika synpunkter måste betecknas som synnerligen oförvitlig, vilken är maskinist vid ett stort kraftverk, tillhör kommunalfullmäktige och andra viktiga nämnder och styrelser men saknade intyg på att han till fullo hade tillgång till de 100 tunnland jaktmark som jaktvårdskonsulenten ställde som villkor för licens, nekades licens för inköp av ett begagnat remingtongevär, som han hade till låns och vilket han hade rätt att nyttja vid jakt, men som han nekades förvärva som eget. Sedan tilläggslicens på jakt-

mark ordnats beviljades licensen. De tre anförda exemplen är hämtade från Norrland, Svealand och Götaland.

Därest vapenförordningen även i fortsättningen skall tillämpas på samma sätt, kan vi få en beväpnad jordägare eller arrendatorklass av liknande karaktär som under adelsväldets glansdagar. Det är orimligt att på nytt skapa en likartad privilegierad klass i vårt demokratiska Sverige, under det att exempelvis större delen av den demokratiskt sinnade arbetarbefolkningen förvägras samma möjligheter till beväpning. Skulle en aktuell situation uppstå, och förordningen förutsätter ju detta, där diktaturanhängare eller andra intressen exempelvis medelst våldsmedel skulle söka betvinga demokratiskt sinnade arbetare, så står de senare i stort sett obehäpnade och äro slagna till slant. Att situationer där beväpningen räknas få betydelse kan uppstå, förutsättes i vapenförordningens motivering. En hektarsprövning i fråga om behov av vapen och missbrukssynpunkten är ur denna synpunkt orimlig. Skulle däremot försvarsskyddet vara av underordnad betydelse vid bedömningen, finns det ingen saklig grund för behållandet av vapenförordningen som ett komplement till jaktlagen. Det förefaller även orimligt, att vapenförordningens tillämpningsföreskrifter bestäms av Kungl. Maj:t eller underordnade tjänstemän, som kan vara lämpliga till jaktvårdskonsulenter o. d. men som i övrigt saknar det omdöme som krävs för att handha denna viktiga uppgift.

Är det så att försvarets skydds- och säkerhetssynpunkter motiverar en lagstiftning på detta område, bör det uttryckligen i själva vapenförordningen fastslås, att lagen skall gälla för detta rättsområde och att den icke skall betraktas som ett komplement till jaktlagen. Behovet av vapenförordningen är en bedömningsfråga av grannliga karaktär, men olika händelser synes tala för att vårt försvar kan behöva möjligheter till att granska olika vapeninnehavares demokratiska sinne. Men en sådan granskning borde då icke endast begränsas till de nya licensansökningarna utan omfatta även äldre vapeninnehav. Då utformningen av vapenförordningen är ytterst oklar, måste jag i nuvarande läge föreslå nedan angivna alternativa förslag; detta göres med en förhoppning om att utskottet skall kunna utforma en precisering av förordningens omfattning.

Med hänvisning till det anförda får jag hemställa,

att riksdagen med anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 101 måtte besluta:

1. att det i vapenförordningen klart utskrivs, att licensgivningen skall prövas endast med hänsyn till den sökandes lämplighet att inneha vapen ur demokratisk försvarssynpunkt och icke avse jakt, och att utskottet måtte vidtaga erforderliga ändringar i förordningen, för att detta klart

skall angivas, eller också, därest förordningen även i fortsättningen avses omfatta jaktlagen.

2. att vapenförordningen av den 10 juni 1949 måtte upphävas.

Stockholm den 22 mars 1952.

John Lundberg.